

LÉNÁRD FÜLÖP

1862. június 7-én született Lénárd Fülöp kísérleti fizikus, az első magyar származású Nobel-díjas tudós.

Lénárd német gyökerekkel rendelkező családjával gyermekként Pozsonyban élt, de magyar iskolába járt és magyar neveltetést kapott. Felsőfokú tanulmányait több egyetemen folytatta, Bécsben, Budapesten, Heidelbergben és Berlinben, de nem mindenhol fizikát tanult. Bécsben például – borkereskedő apja kérésére – borkémiát hallgatott, ám mivel unalmasnak találta, Budapesten folytatta tanulmányait, ahol egy rövid ideig a híres fizikus, **Eötvös Lóránd** asszisztense lett, de aztán nem kapott végleges állást. Munkalehetőséget keresve utazott Németországba és nem is tért vissza hazánkba.

1892 és 1894 között Bonnban dolgozott a korszak egyik nagy tudósa, **Heinrich Hertz** mellett, ő bízta meg a katódsugárzás vizsgálatával, melyhez saját tervezésű csövet készített. Később a röntgensugárzás felfedező, Nobel-díjas fizikus, **Wilhelm Conrad Röntgen** is ezzel az eszközzel végezte a kísérleteit. Lénárd kutatásai során elért eredményei alapozták meg az elektron felfedezését, melyért – a röntgensugárzáshoz hasonlóan – szintén nem ő kapott elismerést.

Az egyik első strukturált atommodell kidolgozása is a nevéhez fűződik. Úgy gondolta, hogy az atom nagyobb részét nem anyag, hanem az ezen áthatoló éter tölti ki. Ezen a ponton képtelen volt a modern fizikával összeegyeztetni munkáját; **Albert Einstein** ugyanis az egész éter-elméletet elvetette, mellyel alapjaiban cáfolta meg Lénárd teljes nézetrendszerét, Lénárd viszont matematikai spekulációnak tekintette Einstein relativitáselméletét.

A kor valószínűleg egyik legkiválóbb kísérleti fizikusa egyre inkább szembeszállt az újabb elméletekkel és ezzel teljes mértékben elszigetelte magát a tudományos világtól. Bár 1905-ben a katódsugaras kutatásaiért fizikai Nobel-díjat kapott, nem érezte eléggé elismertnek saját munkásságát, és végül a náci ideológia egyik éllovas tudósa lett. A szellemileg összeomlott, idős Lénárd ugyan túlélte a Harmadik Birodalom bukását, de bujkálnia kellett. 1947. május 20-án halt meg egy Berlin melletti faluban, Messelhausen.

A mai napig vitatott, hogy helyesen nevezik-e őt az első magyar Nobel-díjas tudósnak, ugyanis igaz, hogy magyar neveltetésben részesült és kapcsolatot ápolt a magyar tudományos élet alakjaival, sőt tagja volt a Magyar Tudományos Akadémiának is, de ő saját magát nem tartotta magyarnak.

Források:

http://mult-kor.hu/20120607_150_eve_szuletett_lenard_fulop_nobeldijas_fizikus

<http://tudosnaptar.kfki.hu/localhost/egyen.php?namenev=lenard>

http://jelesnapok.oszk.hu/prod/unnep/lenard_fulop_szuletésnapja__1862_fizikai_nobeldij_1905

<http://tudosnaptar.kfki.hu/l/e/lenard/lenardpant.html>

<http://fizikaiszemle.hu/archivum/fsz9704/pallo.html>

